

1 Predlog pravilnika po razpravah do 12. novembra

2 Na podlagi prvega odstavka 24. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17) izdaja minister za okolje
3 in prostor

4 **PRAVILNIK**
5 **o zaščiti stavb pred delovanjem strele**

6 **I. SPLOŠNE DOLOČBE**

7 **1. člen**
8 **(vsebina in uporaba pravilnika)**

9 (1) Ta pravilnik določa zahteve in načine, s katerimi se zagotovi zaščita stavb pred
10 delovanjem strele (v nadaljnjem besedilu: zaščita pred strelo) ves čas njihove življenjske dobe in
11 katerih cilj je omejiti ogrožanje ljudi, živine in premoženja v stavbah ter njihovi neposredni okolici.

12 (2) Ta pravilnik se uporablja za projektiranje in gradnjo novih stavb ter rekonstrukcijo in
13 vzdrževanje obstoječih stavb. Za rekonstrukcije se uporablja v skladu z določili Gradbenega
14 zakona.

15 (3) Zahteve tega pravilnika se smiselno uporabijo tudi za gradbene inženirske objekte,
16 če predpisi, ki urejajo njihove bistvene zahteve, ne vsebujejo enakovrednih določb glede zaščite
17 pred strelo.

18 (4) Ta pravilnik se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo (EU)
19 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za
20 zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L
21 št. 241 z dne 17. 9. 2015, str. 1).

22 **2. člen**
23 **(razmerje do drugih predpisov)**

24 (1) Posamezne zahteve glede zaščite pred strelo so lahko za določeno vrsto stavb
25 urejene s posebnim predpisom, drugače kot v tem pravilniku, če je to potrebno zaradi posebnosti
26 te vrste stavb. V takem primeru se določbe tega pravilnika uporabljajo le za tiste zahteve, ki niso
27 urejene s posebnim predpisom.

28 (2) Pri projektiranju, izvajanju in vzdrževanju sistema zaščite pred strelo je treba za
29 zagotovitev požarne varnosti in varnosti eksplozijsko ogroženih prostorov poleg zahtev tega
30 pravilnika upoštevati tudi ustrezne zahteve predpisov, ki urejajo požarno varnost in
31 protieksplozisko zaščito.

32 **3. člen**
33 **(opredelitev izrazov)**

34 (1) V tem pravilniku uporabljena izraza imata naslednji pomen:

35 1. **Sistem zaščite** pred strelo je sestav naprav in opreme, ki lahko brez škodljivih posledic
36 odvede atmosfersko razelektritev v zemljo. Sistem zaščite pred strelo, ki varuje stavbo pred
37 učinki strele, sestavljata zunanji in notranji sistem zaščite;

38 2. **Zaščitni nivo** je skupina parametrov strele, ki na štirih zaščitnih nivojih (I, II, III in IV) iz
39 tehnične smernice iz 5. člena tega pravilnika določajo potrebne ukrepe za zmanjševanje
40 preteče nevarnosti.

41 (2) Izrazi s področja graditve stavb in zaščite stavb pred strelo, ki niso opredeljeni v tem
42 pravilniku, imajo enak pomen, kot je določeno v slovenskih standardih v zvezi z zaščito pred
43 delovanjem strele in so navedeni v seznamu referenčnih dokumentov tehnične smernice iz 5.
44 člena tega pravilnika in v predpisih o graditvi objektov.

45 II. ZAHTEVE ZA ZAŠČITO PRED STRELO

46 4. člen 47 (zagotovitev zaščite pred strelo)

48 (1) Vse zahtevne in manj zahtevne stavbe morajo biti opremljene s sistemom zaščite
49 pred strelo z zaščitnim nivojem najmanj IV, ki mora biti projektiran, izveden in vzdrževan tako, da:
50 - odvede atmosfersko razelektritev v zemljo brez škodljivih posledic in pri tem ne povzroča
51 iskrenja in električnih preskokov, ki bi lahko povzročili požar,
52 - prepreči okvare električnih, telekomunikacijskih in drugih oskrbovalnih sistemov ali jih omeji na
53 najmanjšo možno mero,
54 - prepreči okvare električnih in elektronskih naprav ali jih omeji na najmanjšo možno mero in
55 - zagotavlja dovolj nizke napetosti dotika in koraka z ustrezno izenačitvijo potencialov.

56 (2) Ne glede na prejšnji odstavek ni treba opremiti s sistemom za zaščito pred strelo
57 tistih enostanovanjskih in dvostanovanjskih stavb, ki po predpisih, ki urejajo vrste objektov, glede
58 na zahtevnost sodijo med manj zahtevne ali nezahtevne objekte.

59 (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena je treba za stavbe iz priloge 1, ki je sestavni del
60 tega pravilnika, na podlagi karte ali tabele največjih vrednosti gostote strel iz priloge 2, ki je
61 sestavni del tega pravilnika, izdelati oceno tveganja pred udarom strele in se na njeni podlagi
62 odločiti za ustrezen nivo zaščite pred strelo. Pri oceni tveganja je treba uporabiti metodologijo
63 ocene tveganja pred udarom strele iz tehnične smernice iz 5. člena tega pravilnika. Pri tem se
64 lahko uporabi tudi točnejši podatek o gostoti strel za lokacijo nameravane gradnje, ki jo investitorju
65 oziroma projektantu posreduje pravna oseba, ki spremlja in obdeluje podatke te vrste in je
66 navedena v prilogi 2 tega pravilnika.

67 (4) V stavbah z električno inštalacijo je treba izvesti skupno ozemljilo, ki mora omogočati
68 tudi delovanje sistema zaščite pred strelo. Načrt električnih inštalacij in električne opreme mora
69 zagotoviti usklajenost vseh uporabljenih ukrepov oziroma rešitev (v nadaljnjem besedilu: ukrepi) v
70 zvezi z električno napeljavo in zaščito pred strelo, predvsem glede skupnih elementov izenačitve
71 potencialov, zunanji lovilni sistemi z odvodi in izvedbe notranjega sistema zaščite pred strelo.

72 III. NAČINI IZPOLNJEVANJA ZAHTEV

73 5. člen 74 (uporaba tehnične smernice)

75 (1) Minister, pristojen za gradbene zadeve, izda tehnično smernico TSG-N-003 Zaščita
76 pred delovanjem strele (v nadaljnjem besedilu: tehnična smernica), ki določa metodologijo analize
77 tveganja pred udarom strele iz 4. člena tega pravilnika in priporočene gradbene ukrepe za doseg
78 zahtev tega pravilnika.

79 (2) Če so pri projektiranju, izvedbi in vzdrževanju sistema zaščite pred strelo v stavbah v
 80 celoti uporabljeni ukrepi, navedeni v tehnični smernici oziroma v dokumentih, na katere se sklicuje,
 81 velja domneva o skladnosti z zahtevami iz tega pravilnika.

82 **6. člen**
 83 **(uporaba drugih ukrepov)**

84 (1) Pri projektiranju, izvedbi in vzdrževanju sistema zaščite pred strelo se smejo
 85 namesto ukrepov, navedenih v tehnični smernici, uporabiti rešitve v skladu z zadnjim stanjem
 86 gradbene tehnike, ki zagotavljajo izpolnitev zahtev tega pravilnika in vsaj enako stopnjo varnosti
 87 kot projekt, pripravljen z upoštevanjem tehnične smernice.

88 (2) Ukrepi iz prejšnjega odstavka pomenijo upoštevanje zadnjega stanja gradbene
 89 tehnike v skladu z Gradbenim zakonom. Izpolnjevanje zahtev po tem pravilniku se v takem primeru
 90 zagotovi v skladu z 12. členom tega pravilnika.

91 (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena je treba v vseh primerih uporabiti metodologijo
 92 analize tveganja pred udarom strele iz tehnične smernice in ukrepe iz tehnične smernice,
 93 navedene v 7. in 10. členu tega pravilnika.

94 **7. člen**
 95 **(prvo preverjanje sistema)**

96 (1) Izvajalec preverjanja mora za novo izvedene sisteme zaščite pred strelo ob
 97 dogovorjenem sodelovanju nadzornika za električne inštalacije po končanih delih opraviti vizualni
 98 pregled, preskus in meritve vgrajenega sistema zaščite pred strelo.

99 (2) Pri dejanjih, navedenih v prejšnjem odstavku, izvajalec preverjanja preveri skladnost
 100 sistema s tem pravilnikom in njegovo varnost ter sestavi zapisnik na način, kot je določen v
 101 tehnični smernici. Zapisnik je obvezna priloga dokazila o zanesljivosti objekta, kot je določen v
 102 predpisih, ki urejajo graditev objektov.

103 (3) Naloge, povezane s preverjanji sistemov iz prvega odstavka tega člena in 9. člena
 104 tega pravilnika, smejo opravljati le posamezniki s pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo za
 105 preverjanje zahtevnih električnih inštalacij in nacionalno poklicno kvalifikacijo za preverjanje manj
 106 zahtevnih električnih inštalacij v skladu z Zakonom o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (Uradni list
 107 RS, št. 1/07 – uradno prečiščeno besedilo 85/09). V pripadajoči tehnični smernici iz 5. člena tega
 108 pravilnika so v poglavju 7. Preverjanja LPS podane pristojnosti za preverjanje sistemov zaščite
 109 pred delovanjem strele. Prvo preverjanje sistema zaščite pred delovanjem strele lahko opravlja le
 110 posameznik s pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo za preverjanje zahtevnih električnih
 111 inštalacij.

112 (4) Ne glede na prejšnji odstavek smejo naloge, povezane s preverjanji sistemov pri
 113 eksplozijsko ogroženih objektih oziroma prostorih, opravljati le posamezniki s pridobljeno
 114 nacionalno poklicno kvalifikacijo za preverjanje zahtevnih električnih inštalacij ob prisotnosti
 115 pooblaščenih oseb lastnika za delo v eksplozivnem okolju v skladu s Pravilnikom o
 116 protiekspluzijski zaščiti.

117 (5) Državljan države članice Evropske unije (EU), Evropskega gospodarskega prostora
 118 (EEA) in Švicarske konfederacije (v nadaljevanju: državljan države članice EU) sme opravljati
 119 naloge, povezane s preverjanji sistemov iz prvega odstavka tega člena in 9. člena tega pravilnika,
 120 če izpolnjuje pogoje, določene v Zakonu o postopku priznavanja kvalifikacij državljanom držav
 121 članic Evropske unije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma reguliranih poklicnih dejavnosti v
 122 Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02 in 92/07).

123 (6) Državljan države, ki ni država članica EU, sme opravljati naloge, povezane s
 124 preverjanji sistemov iz prvega odstavka tega člena in 9. člena tega pravilnika, če izpolnjuje pogoje
 125 iz tretjega odstavka tega člena.

126 **8. člen**
 127 **(delovanje in vzdrževanje)**

128 (1) Po izdanem uporabnem dovoljenju mora lastnik stavbe v skladu z določbami tega
 129 pravilnika zagotavljati pravočasno in pravilno izvedbo vseh dejanj, potrebnih za varno delovanje in
 130 s tem povezano vzdrževanje vgrajenega sistema. Lastnik stavbe mora v načrt vzdrževanja stavbe
 131 v skladu s predpisi, ki urejajo vzdrževanje stavb, vnesti tudi pravila za uporabo in vzdrževanje
 132 sistema zaščite pred strelo, na podlagi katerih je omogočeno te stavbe vzdrževati v skladu z
 133 zahtevami tega pravilnika.

134 ~~(1a) Zahteve tega pravilnika veljajo smiselno tudi za stavbe, ki so zgrajene in so v~~
 135 ~~uporabi ter nimajo izdanega uporabnega dovoljenja. ostane še odprto~~

136 (2) Če ima večstanovanjska ali nestanovanjska stavba upravnika, mora slednji v okviru
 137 svojih pooblastil prevzeti skrb za izvedbo in evidentiranje dejanj iz prejšnjega odstavka.

138 (3) Naloge, povezane z vzdrževanjem sistema, smejo opravljati le tisti izvajalci, ki smejo
 139 pri graditvi stavb izvajati sisteme zaščite pred strelo v skladu s predpisi o graditvi objektov.

140 **9. člen**
 141 **(redna in izredna preverjanja)**

142 (1) Preverjanja kot del zagotavljanja varnega delovanja sistema zaščite pred strelo
 143 obsegajo vizualni pregled, preskuse in meritve vgrajenega sistema, vključno s tistimi deli
 144 električnih inštalacij, ki so s tem sistemom neločljivo povezani.

145 (2) Redna preverjanja sistema zaščite pred strelo je treba izvajati vsaki 2 leti pri
 146 zaščitnih nivojih I in II ter vsake 4 leta pri zaščitnih nivojih III in IV.

147 (3) V stavbah, kjer se skladiščijo eksplozivi oziroma imajo prostore s potencialno
 148 eksplozivno atmosfero po predpisih, ki urejajo protieksplzijsko zaščito, je treba redna preverjanja
 149 izvajati v rokih v skladu s Pravilnikom o protieksplzijski zaščiti (Uradni list RS, št. 41/16) in
 150 skladno z zahtevami omenjenega pravilnika.

151 (4) Pri sistemih zaščite pred strelo, ki so izpostavljeni ekstremnim vplivom okolja
 152 oziroma velikim mehanskim obremenitvam in so zato v projektni dokumentaciji opredeljeni kot
 153 kritični, je treba redna preverjanja izvajati enkrat na leto.

154 (5) V stavbah, kjer so zahtevani krajši roki zaradi posebnih zahtev vgrajene opreme
 155 in/ali namena stavbe, se za redna preverjanja upošteva najstrožji rok.

156 (6) Izredno preverjanje se opravi po vsakem neposrednem udaru strele v sistem zaščite
 157 pred strelo, po vsakršnih poškodbah ali posegih, vključno z rekonstrukcijo sistema zaščite pred
 158 strelo, ki lahko vplivajo na njegovo varnost.

159 **10. člen**
 160 **(obseg preverjanj in zapisnik)**

161 (1) Pri preverjanjih, navedenih v prejšnjem členu, se preveri varnost vgrajenega sistema
 162 in sestavi zapisnik, kot je to določeno v tehnični smernici. Zapisnik mora podati jasno in
 163 nedvoumno oceno ugotovljenega stanja preverjanega sistema. Če izvajalec preverjanja ugotovi

164 nepravilnosti na sistemu zaščite pred strelo, ki predstavljajo ali bi lahko predstavljale nevarnost,
165 vnese v zapisnik seznam nepravilnosti in lahko doda predlog potrebnih ukrepov za sanacijo stanja.

166 (2) Lastnik stavbe je dolžan pristojnemu inšpekcijskemu organu iz 8. člena Gradbenega
167 zakona dati na vpogled vso dokumentacijo, povezano s preverjanjem sistema zaščite pred strelo.
168 Po preverjanju sistema in predložene dokumentacije lahko inšpektor odredi potrebne inšpekcijske
169 ukrepe v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, energetiko, požarno varnost in/ali varnost
170 in zdravje pri delu.

171 IV. PROJEKTNA DOKUMENTACIJA

172 11. člen 173 (navedba podlage za projektiranje)

174
175
176 (1) Projektant mora v projektni dokumentaciji v Prilogi 4 – Splošni podatki o gradnji – v
177 rubriki Značilnosti za stavbe in v uvodu načrta elektrotehnike projekta za izvedbo izrecno navesti,
178 ali je dokumentacija za izvedbo gradnje izdelana na podlagi tehnične smernice ali na podlagi 6.
179 člena tega pravilnika.

180 (2) Načrt iz prejšnjega odstavka mora glede sistema zaščite pred strelo obsegati:
181 - zaščitni nivo stavbe,
182 - varnostne in ločilne razdalje kovinskih mas,
183 - tlorise streh in videze stavb z glavnimi lovilnimi sistemi,
184 - zunanji sistem zaščite pred strelo – lovilni sistem, odvode in sistem ozemljil,
185 - notranji sistem zaščite pred strelo – neposredne galvanske povezave s prerezi in predvidene
186 namestitve SPD,
187 - vrednost ozemljitvene upornosti s potrebnimi izračuni,
188 - vrste ozemljil in merilnih stikov (npr. trak, obroč, temeljsko ozemljilo),
189 - vse priključke kovinskih mas z definiranimi zbiralkami za izenačitev potencialov,
190 - vrsto in položaj povezav s sosednjimi objekti (npr. voda, plin, električna, informatika, zaščita),
191 - sistem zaščite pred previsokimi napetostmi dotika in koraka in
192 - druge podatke, ki so pomembni za inštalacijo oziroma sistem zaščite pred strelo – LPS (npr.
193 izoliran sistem).

194 12. člen 195 (obveznost preverjanja dokumentacije za izvedbo gradnje)

196
197 (1) Kadar projektant projektira stavbe v skladu s 6. členom tega pravilnika, je treba
198 obvezno izvesti preverjanje dokumentacije za izvedbo gradnje.

199 (2) Preverjanje iz prejšnjega odstavka izvede projektant, ki deluje na področju, ki ga
200 ureja ta pravilnik in ni sodeloval pri projektiranju obravnavane stavbe.

201 (3) Preverjanje v imenu in za potrebe projektanta lahko opravi pooblaščen inženir
202 elektrotehniške stroke.

203 (4) Projektant, ki izvaja preverjanje, ne sme biti v nobeni poslovni ali lastniški povezavi s
204 projektantom, ki je izdelal projektno dokumentacijo ali njen del, ki je predmet preverjanja. Dopustna
205 je zgolj poslovna povezava za potrebe in namen preverjanja.

206 (5) Pooblaščen inženir, ki izvaja preverjanje, ne sme biti v poslovni povezavi s
207 projektantom, ki je izdelal projektno dokumentacijo ali njen del, ki je predmet preverjanja. Prav tako
208 ne sme biti v ožji sorodstveni povezavi s pooblaščenim inženirjem, ki je izdelal rešitve, ki so
209 predmet preverjanja

210 (6) Predmet preverjanja iz prvega odstavka tega člena je izključno nadzor brezhibnosti
211 in računske pravilnosti tistih sestavin načrta, ki določajo sistem zaščite pred strelo v dokumentaciji
212 za izvedbo gradnje, s katerimi se dokazuje, da predložena dokumentacija izpolnjuje zahteve tega
213 pravilnika z najmanj enakovredno ravno, kot če bi bili uporabljena tehnična smernica in v njej
214 navedeni dokumenti.

215 (7) Projektant, ki opravi preverjanje, vnese v zapisnik o preverjanju le tiste podatke, ki so
216 bistveni za obseg preverjanja iz prejšnjega odstavka. S podpisom zapisnika o preverjanju potrdi,
217 da na podlagi njegovega preverjanja projekt izpolnjuje zahteve tega pravilnika. Zapisnik je priloga
218 projektne dokumentacije za izvedbo gradnje.

219 V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

220
221
222
223
224

13. člen (obstoječe stavbe)

225 (1) Določbe 8. do 10. člena tega pravilnika se uporabljajo tudi za stavbe z vgrajenimi
226 sistemi zaščite pred strelo, ki so bile zgrajene pred 25. 4. 2009.

227 (2) Redno preverjanje sistemov zaščite pred strelo za stavbe iz prejšnjega odstavka je
228 treba izvajati Zakonom o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah v:

- 229 - roku, ki ni daljši od 2 let, v stavbah, pri katerih je ozemljitev sistema zaščite pred strelo
230 povezana z ozemljitvijo elektroenergetskih naprav,
- 231 - roku, ki ni daljši od 4 let, v vseh drugih stavbah.

232
233
234
235

14. člen (prenehanje veljavnosti)

236 Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o zaščiti stavb pred
237 delovanjem strele (Uradni list RS, št. 28/09 in 2/12).

238
239
240
241

15. člen (začetek veljavnosti)

242 Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

243
244 Št.

245 Ljubljana, dne

246 EVA

247

Jure Leben l.r

248

249

Minister
za okolje in prostor

250 [Priloga 1: Stavbe z oceno tveganja](#)

251 [Priloga 2: Karta in tabela največjih vrednosti gostote strel](#)